

BETÆNKNING**Afgivet af Erhvervs-og Råstofudvalget****vedrørende**

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges inden udgangen af 2017 at udstede et nyt cirkulære til regulering af offentlige indkøb, herunder af tjenesteydelser, med henblik på at tilvejebringe et grundlag for en kommende udbudslov, således som Inatsisartut har besluttet ved vedtagelsen af FM2015/118.

(Medlem af Inatsisartut Mala Høy Kúko, Atassut)

Afgivet til forslagets 2. behandling

Erhvervs-og Råstofudvalget har under behandlingen senest bestået af:

Inatsisartutmedlem Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit, formand

Inatsisartutmedlem Randi Vestergaard Evaldsen, Demokratiit, næstformand

Inatsisartutmedlem Nicolaj Jeremiassen, Siumut

Inatsisartutmedlem Jens-Erik Kirkegaard, Siumut

Inatsisartutmedlem Knud Kristiansen Siumut

Inatsisartutmedlem Kelly Berthelsen, Inuit Ataqatigiit

Inatsisartutmedlem Per Rosing-Petersen, Partii Naleraq

1. Forslagets indhold og formål

Forslagsstiller ønsker med sit beslutningsforslag, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde et cirkulære, der har til formål at samordne offentlige indkøb af både varer og tjenesteydelser. Cirkulæret skal foruden fremme det formål, at det offentlige kan opsamle erfaring med en koordineret indsats omkring offentlige indkøb. Der skal danne grundlag for udformning af en udbudslov. Nærværende beslutningsforslag tager udgangspunkt i FM2015/118 fra daværende medlem af Inatsisartut Naaja Nathanielsen.

2. Forslagets førstebehandling i Inatsisartut

Det fremgik af drøftelserne, såvel som ordførerindlæg at beslutningsforslaget nød en generel opbakning i Inatsisartut.

3. Udvalgets behandling af forslaget

Erhvervs-og Råstofudvalget bemærker, at nærværende beslutningsforslag er tæt knyttet til FM2015/118 fra daværende medlem af Inatsisartut Naaja Nathanielsen.

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at fremlægge et forslag til en tilbudslov, der skal udstikke de juridiske, tekniske og kommercielle rammer for Selvstyrets indkøb og anskaffelser. Lovforslaget skal sikre, at leverandører behandles lige, at der er klare rammer for valg af leverandører ved udbud og at der oprettes en klageinstans omkring udbud. I lovforslaget bør ligeledes indarbejdes retningslinjer for hvorledes samfundsøkonomiske hensyn i bredere forstand skal indgå i tildelingskriterierne for valg af leverandører.”

Erhvervs-og Råstofudvalget støtter op om, der udarbejdes et indkøbscirkulære, som afspejler forslagsstiller politiske intention, således at offentlige indkøb med cirkulærets fremtidige ikrafttræden vil foregå struktureret og koordineret, således at offentlige midler forvaltes hensigtsmæssigt. En koordineret indkøbs og udbudspolitik, skal inden for rimelighedens grænser også varetage bredere samfundsøkonomiske hensyn. Der bør i denne sammenhæng i formuleringen af cirkulæret foretages en passende overordnet afvejning imellem en progressiv indkøbspolitik og en generel finansiell holdbarhed i den offentlige økonomi. Det kommende cirkulære udstedes blandt andet med henblik på at indsamle informationer og viden, der kan danne grundlag for at formulere en tilbudslov.

Det daværende Finans og – Skatteudvalg havde følgende bemærkninger til pkt. 118

”Udvalget har endvidere noteret sig, at man har fokus på at opprioritere indkøbsområdet og er i gang med en opdatering af det nuværende indkøbscirkulære, hvilket vil være med til at skabe et godt grundlag for en kommende lovgivning på området tilpasset forholdene i landet”

[.. Udvalget finder, at det vil være fornuftigt, at inddrage erfaringerne fra disse nye tiltag i forbindelse med udarbejdelsen af en kommende tilbudslov således, at området bliver bedst muligt reguleret set i forhold til de lokale behov og muligheder, der er i Grønland. Udvalget finder det endvidere vigtigt, at der i forbindelse med den kommende lovgivning bliver taget flest mulige samfundsøkonomiske hensyn herunder for eksempel ved at indføre et klart krav i loven om, at lokale virksomheder kan gives særlige fordele. Endvidere bør lovgivningen i forbindelse med offentlige udbud give fortrinsstilling til virksomheder, der som en del af deres

*CSR profil, er villige til at ansætte et passende antal praktikanter, lærlinge og voksenlærlinge set i forhold til det enkelte udbud eller projekt..]*¹

Udvalget anser, at det daværende Finans-og Skatteudvalg i ovenstående bemærkninger på en udmærket vis både indkredser og fortolker ånden og den politiske intention bag Naja Nathanielsens beslutningsforslag (FM2015/118). Erhvervs-og Råstofudvalget mener, at udformningen og indholdet af et kommende indkøbscirkulære skal afspejle de kommentarer og betragtninger, det daværende Finans-og Skatteudvalg fremførte i deres behandling af beslutningsforslaget. Erhvervs-og Råstofudvalget kan derfor tilslutte sig Finans-og Skatteudvalgets vurderinger og holdnings tilkendegivelser.

3.1 Ændringsforslag fra Naalakkersuisut

Naalakkersuisut fremsatte til førstebehandlingen af nærværende beslutningsforslag følgende ændringsforslag:

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges inden udgangen af 2017 at udstede et nyt cirkulære til regulering af offentlige indkøb, herunder af tjenesteydelser, med henblik på at tilvejebringe et grundlag for en kommende udbudslov, således som Inatsisartut har besluttet ved vedtagelsen af FM2015/118. Af det kommende cirkulære skal fremgå, at der ved indledende markedssonderinger i forbindelse med forberedelse af indkøb af såvel varer som tjenesteydelser altid skal undersøges om der findes leverandører her i landet. Der skal i denne forbindelse særligt fastsættes bestemmelser, der mest muligt kan begrænse køb fra udlandet af varer og tjenesteydelser, særligt i form af services. ”

Nærværende ændringsforslag fremstår teknisk set som delvist upåkrævet, eftersom det tydeligt er anført i pkt. 79's, afstemningstema, som nu er til behandling af udvalget, at cirkulæret også skal indbefatte serviceydelser såvel som indkøb. Det fremgår endvidere tydeligt af, Finans-og Skatteudvalgets betænkning, at den kommende lov skal indrettes således, at der skal tages et særligt og specifikt hensyn til grønlandske leverandører.

Erhvervs- og Råstofudvalget har i ovenstående bemærkninger givet udtryk for, at udvalget deler Finans-og Skatteudvalgets opfattelse herom. Erhvervs-og Råstofudvalget har ligeledes udtrykt at det ønsker, at et kommende cirkulære skal indbefatte, at der indarbejdes bestemmelser, der giver grønlandske virksomheder en fortrinsstilling, hvilket også omfatter lokale leverandører af tjenesteydelser. Således at de holdninger, der er udtrykt af Finans- og Skatteudvalget i forbindelse med (FM2015/118) afspejles i det kommende cirkulære.

¹ http://www.ina.gl/dvd/FM2015/pdf/media/2562595/pkt118_fm2015_bf33_indkoebslov_bet_2beh_dk.pdf

Det synes selvforklarende, at indførslen af et kommende indkøbscirkulære vil virke dæmpende på indkøb af både varer og tjenesteydelser fra udlandet. Det følger ligeledes af et kommende indkøbscirkulære, at det vil medføre at Selvstyret i forbindelse med indkøb og services, vil skulle foretage sonderinger hos lokale leverandører og virksomheder.

Ovenstående udmelding skal ses på baggrund af, at udvalget som et ansvarligt udvalg på den ene side er bekendt med behovet for at fremme indenlandske indkøb mest muligt. Samtidig finder udvalget også, at de eksisterende handelsaftaler med bl.a. WTO og EU næppe er forenelige med et direkte eller indirekte forbud mod indkøb af varer og tjenesteydelser fra udlandet. Ligeledes finder udvalget anledning til at erindre om, at Inatsisartut har vedtaget en konkurrencelovgivning, der bl.a. har til formål at fremme en flerhed af leverandører og dermed fremme en reduktion af det offentliges udgifter til indkøb. Det er derfor vigtigt, at Naalakkersuisut sørger for at finde en passende balance imellem disse hensyn i det kommende cirkulære.

Udvalget finder, at der i denne balancegang særligt for så vidt angår køb af tjenesteydelser af blandt services fra udlandet bør tænkes på, at køb af netop services ikke uden videre er en simpel definerbar vare. Enkelt sagt er der stor forskel på at købe en blyant og en advokat med speciale i beskatningsmodeller i forbindelse med råstof- og kulbrinteudvinding. En blyant vil normalt kunne købes alene ud fra prisen, men en specialiseret advokatydelser er langt sværere at definere entydigt i et cirkulære. Andre tilsvarende eksempler kunne fremhæves. Af denne grund finder udvalget, at der bør være en vis varsomhed med – som anført i Naalakkersuisuts ændringsforslag – at udstikke alt for firkantede og begrænsende regler om køb af tjenesteydelser og services. Da indkøb af sådanne ydelser bør vurderes individuelt fra sag til sag.

5. Afslutning

Udvalget skal afsluttende bemærke, at det til dels står uforstående over for, at Naalakkersuisut endnu ikke har udstedt det nye cirkulære. Udvalget skal **henstille**, at Naalakkersuisut snarest afslutter dette administrative arbejde, således at arbejdet med en udbudslov kan blive fremmet, således som Inatsisartut tidligere har besluttet.

6. Forslagets økonomiske konsekvenser

Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartuts forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslagets begrundelse. Forslagsstillerne har i overensstemmelse hermed beskrevet de forslagets økonomiske konsekvenser.

Udvalget skal i øvrigt påpege, at der i Finansloven for 2017 allerede er indarbejdet besparelser på selvstyrets indkøb af varer og tjenesteydelser på ”hovedkonto 20.11.56 Budgetregulering, administration”. Under denne konto står følgende:

”Besparelser på indkøb af varer og tjenesteydelser:

I aftale om finansloven for 2017 indgår der, at der i kommende finanslove skal søges udmøntet besparelser på 5 mio. kr. i 2018, 10 mio. kr. i 2019 og 15 mio. kr. i 2020 på indkøb af varer og tjenesteydelser. Det skal søges opnået ved en øget professionalisering af indkøbsvirksomheden i Selvstyret. Det indebærer en øget konkurrenceudsættelse af indkøbet samt en øget tilslutningsgrad til de centrale tværgående aftaler. Den øgede konkurrenceudsættelse skal ske centralt og decentralt.

Centralt skal Strategisk Indkøb under ASA have fokus på at opnå flere rammeaftaler og give bistand til enhederne i forbindelse med udbud. Decentralt skal enhederne i højere grad have fokus på at bruge rammeaftalerne samt konkurrenceudsætte deres indkøb.

Processen omkring øget professionalisering af Selvstyrets indkøbsvirksomhed skal sikres inden for rammerne af det gældende og et eventuelt nyt udbuds-, indkøbs- og digitaliseringscirkulære samt en udbudslov. Udbudsloven skal senest være implementeret i 2018 for at de budgetterede besparelser kan forventes opnået som forudsat.”

Det følger heraf, at der allerede er indarbejdet ganske omfattende besparelser på de offentlige indkøbsbudgetter. Det kan tale for at der udvises en vis varsomhed i yderlige indskrænkninger, end de allerede vedtagne.

7. Udvalgets indstillinger

Et **enigt udvalg** indstiller ændringsforslaget fra Naalakkersuisut til **vedtagelse**

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Peter Olsen, Formand

Randi Vestergaard Evaldsen

Nikolaj Jeremiassen

Jens-Erik Kirkegaard

Knud Kristiansen

Kelly Berthelsen

Per Rosing-Petersen